

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1131/2019
26.02.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Бранка Станића, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Александар Остојин, адвокат из ..., против туженог ДОО "ББ" ..., кога заступа Живкица Милићев, адвокат из ..., ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3093/18 од 21.12.2018. године, у седници одржаној 26.02.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3093/18 од 21.12.2018. године и пресуда Основног суда у Зрењанину П1 504/2016 од 19.09.2018. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Правноснажном пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3093/18 од 21.12.2018. године, одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена пресуда Основног суда у Зрењанину П1 504/2016 од 19.09.2018. године. Том првостепеном пресудом одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се поништи решење туженог о отказу уговора о раду тужиље бр. ..-16 од 18.07.2016. године, а тужени обавезе да тужиљу врати на рад. Тужиља је обавезана да туженом накнади трошкове поступка од 135.200,00 динара, са затезном каматом од извршности до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиља је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 55/14), па је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била у радном односу код туженог на неодређено време на пословима "радник на сортирању отпадног материјала" према закљученим уговорима о раду са припадајућим анексима. Решењем од 18.07.2016. године, отказан јој је уговор о раду радни однос престао са 25.07.2016. године, на основу члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду РС, као вишку запослених, због престанка потребе за њеним радом, а отпремнина јој је исплаћена. У образложењу решења наведено је да је код туженог дошло до организационих промена које се огледају у доношењу Правилника о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова од 01.07.2016. године, којим су укинута послови "радник на сортирању отпадног материјала" које послове је тужила обављала по закљученом уговору о раду, па је резултат тога да је за њеним радом престала потреба, односно да је вишак запослених. Надаље је наведено да послодавац није био дужан да донесе Програм решавања вишка запослених, с обзиром да је утврдио да ће због технолошких, економских или организационих промена у оквиру периода од 90 дана доћи до престанка потребе за радом запослених на неодређено време и то за укупно 19 запослених, а да се код послодавца у радном односу налази 3.137 запослених на неодређено време. Наведено је да се запосленој није могла обезбедити ни једна од мера запошљавања из члана 155. став 1. тачка 5. Закона о раду. Тужили није понуђено друго радно место, преквалификација, нити обука за друго радно место у производњи.

Тужени је са ВВ ДОО ... закључио уговор о пружању услуга које се тичу селекције, сортирања, контроле квалитета и дораде делова. По основу овог уговора наведено предузеће је у периоду од 16.08.2016. године до 31.10.2016. године ангажовало екстерна лица, око 30 радника, са којима тужени није закључио уговор о раду, нити било какве друге уговоре о радном ангажовању без заснивања радног односа, нити им је икада ишта исплатио у смислу зараде или других примања, пошто нису запослени код туженог. Ови радници су ангажовани на период од три месеца на пословима контроле производа, а неки су након спроведене обуке од недељу дана радили заједно са радницима туженог на пословима „радник у производњи“, на клипсирању и мотању каблова, за који је био довољан I степен стручне спреме, тј. основна школа. Након истека три месеца, радници који су се добро показали наставили су да раде на истим пословима и истом радном месту на основу закљученог уговора о раду са туженим, а неки су премештени на друго радно место.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев тужиле за поништај оспореног решења о отказу уговора о раду и за враћање на рад, закључујући да је код туженог престала потреба за обављањем посла који је тужила обављала, да је њено радно место укинута, те да није било могућности да се распореди на друге послове, нити да јој се омогући преквалификација, доквалификација или упућивање код другог послодавца, а да је доношењу оспореног решења претходило доношење Измене и допуне Правилника о организацији и систематизацији послова од 01.07.2016. године. Судови су закључили да је без утицаја на другачију одлуку чињеница да је тужени након отказа уговора о раду тужили ангажовао екстерна лица (око 30 радника) на период од око три месеца, јер у том периоду тужени ни са једним од ових радника није закључио уговор о раду, односно са њима засновао радни однос.

Основано се ревизијом тужиље указује да су нижестепени судови погрешно применили материјално право, због чега ни чињенично стање није у потпуности утврђено.

Наиме, тужени је почев од августа 2016. године преко Привредног друштва ВВ ДОО ... ангажовао радну снагу ради обављања послова у производњи, на које је тужиља према расположивој стручној спреми могла бити пребачена или преквалификована. Нови радници су обављали те послове, прва три месеца посредно преко Привредног друштва ВВ ДОО ..., по истеку три месеца са туженим су закључили уговор о раду на одређено време. Истеком уговора на одређено време поједини од њих су закључивали уговор о раду на неодређено време. Имајући наведено у виду, неопходно је ради правилне примене материјалног права из члана 155. ЗОР-а, утврдити дали су лица ангажована по уговору са ВВ обављала систематизоване послове или послове привременог карактера, па у односу на то оценити да ли је тужени своју потребу за радном снагом могао задовољити премештајем тужиље на те послове, а не отказом уговора о раду по основу технолошког вишка. У поновном поступку, првостепени суд ће, имајући у виду све примедбе изнете у овом решењу, донети нову и закониту одлуку.

Како одлука о парничним трошковима зависи од коначног исхода спора, такође је морала бити укинута.

Из наведених разлога, на основу члана 416. став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа – судија
Звездана Лутовац,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић